

بقر يَز عَممار حَكيم لَسايقِي ثَيمانِيكي كُومَة لآيَة تِي نوِي دَا جَخت لَسَقَر طُورِ انكَاري لَ قِبلَة نوَماي بَير كَر دَنوَة كان بُو طُورِ يَني واقِيعي عَيرَاقِي دَكا تَوَة و داوای رِيكَة و تَنامَة يَك دَكا ت لَسَقَر ناسنامَة ي نيشتمانِي

بقر يَز عَممار حَكيم سَقَر كِي هاوثة يمانِي عَيرَاقِييَة كان، ئاطادار كَر دَنوَة دا لَ بَردَة و امبووني قَيران و دابِران و ئاذاوَة و بَريَة ككَة و تني بَردَة و نَدِييَة كان و خَون و هَولَة كان بُو لاواز كَر دَني دَولَة ت و دامَة زراوَة كانِي. هَروَة ها لاوازي ئلان دان و خَزمَة تطوزار ييَة كان، دَريخست كَة ئَوانَة فاكَنَري فِشارن بُو سَقَر نيشتمان و هاوَلَاتِي، كُوسْت دانَريشَة بُوِي و بُو كاروانَة كَفي، هَروَة ها ئامادَفي بَغوَش كَر دَ ما نَوَة لَم دُؤخَة دا بَردَة و ام دَ بِيَت ئَطَمر قِبلَة نوَماي بَير كَة و ميكانِيزمي كاري سياسي طُورِ انكَاريان بَ سَردا نَيات، تَ قَلا كان يَ كَنَة خَريَن و طُورَة ثانَة كَ سَردَة نوِي رِي نَة كَخَريَتَة و، هَلا وِيسَتِي خُويشِي بُو خُويشانداني تَشَريَن نوِي كَر دَ و بَوتني؛ "هَرد لَ سَردَة تاوَة هَلا وِيسَتِيكي رِوونمان دَذي توندوتِيذي نيشان دا، كَ بَيرانِبَرد خُويشاندَيران بَردَة نوِي دَ صَوو، هَروَة كو ئاشَتِي تِي رِي نَئِي و انَة كانمان نَشَتِيوان لِي كَر دَ و داوامان كَر دَ طُورَة ثانَة كَفي رِي كَبَخَريَت لَ و طُورَة ثانَة كَ مِينَة يَة نارِي كَخَراوَة"، هَروَة ها خاوَن مَ قام لَ رُؤَدي طَ سَمور دَ (شَهِيد) عَيرَاقِي لَ ناهَة نَطِي كِي جَ ماوَة ريدا لَ (1/ رَ جَ ب/ 1442- لَ 12-02/2021) ي رُؤَدي هَ يَني، ياد كَر دَنوَة طَ سَمور دَ ئايَة تَولَ لَ ي مَزن بقر يَز (موحَمَمد باقر حَكيم) لَ طُورَة ثانِي خَ لانِي بَ ئامادَة بووني ئاؤَرايَة كِي زُور لَ بَ شَداربووني لَ م يادَة دا، دَريخست كَ ئَ م لَ كُوبوونَوَة لَ طَ لَ هِي زَة سياسيَة كاندا بَ ئارِ اسَتِي دَ سَتِي كَر دَني طَ فِطو طُو لَ طَ لَ لاواني نارِازايدا فِشاري كَر دَ و لَ جِي بَ جِي كَر دَني نَ خَشَة ثلانيك بُو دَرباز كَر دَني و لَات لَ م قَيرانَة و بَ دَ مَ وَ صَوووني داخواز ييَة رَ وَاكان، سَردَ راي ئَ وَ وِ تِي؛ "باوَة رِمان وا يَة كَ توندوتِيذي تَ نَها توندوتِيذي بَ رَ هَ م دِي نَيات، خويَنرِ شَتَنِيش تَ نَها بُو لاي خويَنرِ شَتَن كِي شَ دَ كَر يَت، توند كَر دَنوَة شَ لَ سَقَر بَيرانِبَرد تَ نَها مالَ وِيرانِي لِي دَ كَ وِ يَنَ وَ، لِي كَدابِرانِيش ئَ نَجامَة كَفي وِيرانِ كاري و ئاذاوَة و صارة نوسَة بَردَة و ناديار" هَروَة ها كَر دَ وَ كانِي ئُولِي نَ كَر دَن و بَ نائا كَدانان و دابِراني ئالَ وِيرانِ كَر دَ لَ سَقَر بِنَماي نَ تَ وَ يي ياخود مَ زَ هَ بي وَ يان هَ زَري يان سياسي رَ نَ كَر دَ وَ، ئَ مَ شَ بَ بكوذ و مَ تَ رَ سِييَة كِي تَرسناك لَ سَقَر هَ موو لايَة نَ كان ناونا، كَ ئَ مَ شَ دابَة شَبووني كُومَة لَ طَا و سياسي لَ و لَاتدا زياد دَكا ت، هَروَة ها سَ بارَة ت بَ ناسنامَة لاوَة كِييَة كانِي و لَاتِيش بقر يَز يان رووني كَر دَ وَ كَ؛ "شانازي دَ كَ يَن كَ ئِي مَ سَرد بَ نَ هَ لولِي بَ تين خَوايان لِي رَازي بِيَت، شَرفَة مَ نَدين بَ وَ و هَ شَن لَ ناوماننا سَرد بَ رِي ضَ كَ و ئايِينَة كاتي تَرن، بَ لَ م باوَة رِمان وا يَة كَ ناسنامَة ي شَيعِي بوونمان ئارِبَ زَراو نايَت وَ كو هاوَلَاتِيش ما فَا كانمان بَرقَة رار نايَت تَ نَها بَ ناسنامَة ي نيشتمانِي عَيرَاقِي كُوكَراوَة كان نَ بِيَت" ئاورِ يدا يَ وَ بُو ئَ وَ وِ كَ تَ شَ ييَع و تايي فَا كانِي كاتي كَ دلَ نِيا دَ بِن كَ نيشتمان ئَ مِين و يَ كَ طَرتو و بِيَت، دَولَة ت بَ هِي زَ و سَ قامَطير بِيَت، صونكَة دَولَة ت بُو هَ مووانَة، تَ شَ ييَع و سوننَة بوونيش بُو كَ سان خُويَة تِي

بەھەموو ریزیک و ئازادییە کەو، ھەرۆھا متمانەي خۆي دەربەری کە موسلمانەي شیعە لە عێراق و لەناوێ عەرەبییە کەدا ھەرۆھا لەھەموو شوینیە ک دەست دەپن بە ھەڵبەردەي دەلەوت و ھاوڵاتیوون، لە ساہەي دەولەتیشدا مافەکانی خۆیان دەستدەخەن نە ک دابراو لہی، ھەرۆکو ضۆن دۆخی تاییفە و ئیکھاتەکانی تریش وان، خاوێ مەقامیان رۆوئیکردووە کە ئەر اوی ئەر اوی زخستن و بنبر کردن و سەرکوئیکاری سەری نرایەو، ھەرۆھا وتی لەسەر ھەمووان ئیویستە کە کاروانیکەي جیاواز دەست ئیکەین و دوارۆدیکەي درەوشاو دەرۆزین و دوارۆدیکەي باشتری خواست، لەسەر ریکەوتنی ناسنامەي نیشتمانی کۆکراوە، ھەرۆھا دەولەتیکەي ھاوئەرخی دادئەرۆر ئیمانیکەي کۆمەلایەتی و سیاسی نوێ فەرمانرەوایی بەکات، کەلە کەبوو کانی رابردوو ضارەسەر بەکات و شابنەشانی ئەرۆسە نەکانی ئیستاش بیە ھەرۆھا بۆ دوارۆدیکەي سەر بەخۆ و سەقامپیر و طەشاو ئیشە نطی بەکات، جەختیشی کردووە کە شیعە و سوننە و عەرەب و کورد و تورکمان، مەسیحی و صابئە و یەزیدیەکان، باشترین دۆخیان نایەت زۆر ئاریزراویش نابن زۆر بەھێرش نابن، ناسنامەیکەي نیشتمانی لەسەر تاییە نەدیئییەکانیان ھەرۆھا کاروانی بونیادنانی دەولەتیکەي عێراقی یە کەرتوو بەھیز ئیشکەش نەکەن. خاوێ مەقامیان لەسەر جەم بۆنە و ساکخواییەکاندا باسی بانھێشتی زیدەری بالی (المرجعیە العلیا) کرد بۆ ریکخستنی ریزەکان و تەقلا و دەستپن بە ناسنامەي نیشتمانی و ئایینیەو لەطەل بونیادنانی دەولەت و ئابە ندیوون بە دەستور و یاسا کەو، ھەرۆھا بەرپرکردن لە سەرۆری دەولەت و شوینیە ئیروژەکان و بەرۆو نەدیەکانیان، لەئامادەیدا بە وتنی ئووی کە: "ھەرطیز ناتوانین لەم ئرنسیت و ضەسناویانە کە نارطیر بین، ضونکە فەری و ھەموو فەرییە کە لۆ رینمای و ھەلۆیستانە داہە"، بابەتەکانی ئەمن و ئابوری و سەرۆری بە بابەتی فشاردانە دانا و بەشیوویە کە طەرۆت لە ھەر کاتیک ئەزمارکرد، بەوہی ناتوانریت ھاتنەوہی ئیرھاب لە ھەر دەروازەیکەو بەت ئەسەند بکەن، دواي ئووی کە لە دەرطا کەو ئابلاو قە دران و دەرکران، جەختی لەو کردووە ئووی بریکەي طەرۆی لە بەناطابوون و ساوکرۆی دەویەت لەطەل تەقەلایە کە ھەوالتیریانە و کردووە یی ئیشوختە شانبەشانی ساوکرۆی طشتپیر و ئتووی کۆمەلایەتی ھۆشیارانە، خاوێ مەقامیان ھەر بەجیھەناییکەي ئابوری حکومەتی رەتدکرۆو، تەیدا ئارو بەیو خەلکەي لەبەرناو نەطرتی، ئووش سەرلەبەری رەتدکرۆو، بۆ لایەنە ئووی نەدیەکان ئاخەفت وتی: "دوور لە قوتی خەلکەي و سەرناوہی بەیویان، بطەرین بەدواي ضارەسەر سەرکەوتوو کەندا، ئیتر بەسە عێراقییەکان کە تەئەری بە کەموکوری ئەمنی و خراپی خزمەتپۆزایی و مەلانیکان و شەرەجیو و ئاواو"، سەرۆری ولاتی لە جیھەناییکەي بونیادنانی ولتدا ئەزمارکرد، بۆیە ناتوانریت ھاتنەخوار و بەسوک سەرکردن ئەسەند بکری، لەسەر حکومەتیشە ھاوڵاتیان دلنیا بەکاتووە لەری بەجیھەنای تەواووە بۆ دابینکردنی ئەمنی ولت و سەرۆریکەي، سەرەرای بەدواداھوون بۆ جیھەناییکەي بریارەکانی ئەجموئەي نوینەران، بە نەخشەکیشان بۆ ئاشەکشەي ھیزە بیانییەکان لە ولتدا. خاوێ مەقام داوای کرد ھاوڵاتیان کارتەي بایۆمەتریەکانیان نوێ بکەن و ەرپنرۆو، ھەرۆھا داوای کرد لە ھەڵبەردنی داھاتوودا بەشداریکەي فراوان و کارپنر و ھۆشیارانە بکەن، بۆ طەرانیوہی ھاوسەنطی و ئیخانەوہی لائەرۆی ئاواوکان و ناسەقامپیری و نادەولەتیی، ھەرۆھا داواکەي نویکردووە بە ئیکھەنای ھاوئەیمانیتەي ھەڵبەردنەي راپۆر بۆ ئیکھاتەکان، ھەتا ریطا خۆش بەکات لەبەردەم طۆرەئانی سیاسیدا، ھەرۆھا خۆنجانن لەنیوان ھیزە سیاسیەکاندا لەطەل ئتوکردنی ئاراستەي بونیادنانی دەولەت، بە ئی میکانیزمی و وتاریکەي نوێ و ئرۆوہیکەي ئراوئەر، ھەرۆھا دەربەری کە ئیشە نطی دەکات بۆ بەدەستھێنای ئەمنیەتی ھەڵبەردن و ساویدی ریی نیوودەولەتەي لەسەر ھەڵبەردنەکان بەبی سئارو و کەمکردنەو لە سەرۆری نیشتمانی، لەسەر ئرۆوہی بونیادنانی دەولەت خاوێ مەقامیان وتی: "لە ئرۆوہی بونیادنانی دەولەت و یە ک نەتوہی عێراقیدا، موجامەلەي کەس ناکەن، بەسمانە مەلانیی و شەرەجیو و خویئرنشتن و فرمیسک رشتن و ئازارەکان، ئرۆوہی نیشتمانی دەبیتە ئیوہر بۆ نزیکی و دووریمان لە ھەموو لایەن و

كەسايەتچىيە كان"، جەختىشى كىردەۋە لەسەر نىزىكى بوونيان لەھىزە ميانرەۋە كان و دەۋلەت، لە ئىرۇدە كانى ئاذاۋە و دەسلەت و قۇرغىكارىي دوور دەكەۋىنەۋە و ئىرسىئىشمان بىرتىيە لە پىفتوۋۇ لەطەل ھەموواندا كرانەۋەش بەرۋوي ھەموواندا، بەلام بەراۋەيى بەلاي ئىرۇدەي ميانرەۋەيى و دەۋلەتدا دەشكىيەنەۋە، جەختى كىردەۋە لە بەشدارىكىردن لە ھەل بەدارنى ئايىندەدا بەھىز و ئىرادەي ئۇلايىنەۋە بۇ طۇر انكارىي، كە لە " لەجە ماۋەرەكەمان و رۇلە كانى مىللەتەكەمان بىر ياردان ھەلدەھەنجىن و ضارەسەرى ئىرۇدە نىشتمانىيەكەمان دەبىنن، ھەروەھا دەستمان بۇ سەرجم كەسايەتچىيە نىشتمانىيە ميانرەۋە كان و ھىزە كانى دەۋلەت دىز دەكەين". رۋوي دەمى كىردە نەۋە كانى حىكمە" لە بەرامبەر ھىرشى بە ئاكدانان و ناشىرىنكىردن و ھەلەشەبىدا لاواز نەبن، تەنھا مىللەتتان ھەبە و ھىضى تر، بۇيە لەۋان بن بۇ ئەۋان بن لە طۇرە ئانە كانىاندا بن و خىزمە تىان بىكەن، ھونەر مەندىتى بىكەن لە خىزمە تىكردنى مىللەتەكە تاندا تەقەلاكانتەن ئاشەكەت مەكەن" بانطەھىشتى خۇي نوي كىردەۋە بۇ پىفتوۋۇ پىشتىر و مكور، ولاتانى ناۋسەكە لەخۇ بىرتىت، لەسەر مەزىكى خىر كۇيانىكەتەۋە ھاۋبەشىيە مەدۋويى و جوغرافىي و ئايىنى و رۇشنىبىرىيە كانى بەطەۋەرە تر دانا لەھەر ناكۇكىيەكى سىياسى و قەيرانە كانى قۇناغى ئىستا، لە ئىدارەي نويى ئەمىرىكى راما كە لە تىروانىن و ئىرۇدە كانىدا سەبارەت بە ئىرسە كانى ناۋسەكە جىاواز بىت، داۋاي بەئىلەي طەرەنەۋەي كىرد بۇ رىكە وتىننامەي ئەتۇمى و ھەل پىرتنى بەئىلەي سزاكان لەسەر مىللەتى ئىرانى داماو، ئەمەش دەبىتتە دەستىكى ئىۋىست بۇ طىرانەۋەي ئەمن و سەقامپىرى بۇ ناۋسەكە.